

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Monitoring 11. – 18. 12. 2017

Tramping v ohrožení.....	2
16.12.2017 Magazín Víkend DNES ~ str. 30 ~ <i>Ivan Brezina</i>	
Jitka Staňková, etnografka	3
16.12.2017 ČRo České Budějovice ~ str. 01 ~ 18:04 Jihočeši	
Ve zdravém těle bývá zdravý duch!	7
15.12.2017 Teplický deník ~ str. 14 ~ Sport/Teplicko <i>FRANTIŠEK BÍLEK</i>	
Restorativní jóga je dobrá pro lidi, kteří chtějí relaxovat.....	7
15.12.2017 Metro ~ str. 08 ~ Praha <i>ADÉLA MAREDOVÁ</i>	
V Nižboru rozjeli přípravy na slet	9
14.12.2017 Berounský deník ~ str. 01 ~ Titulní strana <i>(rom)</i>	
Temná historie: Újezdský občan profesor Jenšovský byl umučen v Osvětimi	9
13.12.2017 nasregion.cz ~ str. 00 ~ <i>Andrea Cerqueirová</i>	
Nová sportovní hala má být největší investicí Budějovic v příštím roce	10
12.12.2017 ČRo - cb.cz ~ str. 00 ~ zpravodajství <i>Martin Pokorný</i>	
Město chce postavit nové školky i opravit Ptáckou ulici	11
12.12.2017 Boleslavský deník ~ str. 02 ~ Boleslavsko - Zpravodajství <i>(pod)</i>	
Rybárny spojí s centrem nová lávka!	11
11.12.2017 Dobrý den s kurýrem ~ str. 04 ~ Zprávy ze Slovácka <i>PETR ČECH</i>	
Život v protektorátu pod vládou kata českého národa	12
11.12.2017 Zdravotnické noviny. ~ str. 07 ~ Historie <i>red</i>	

Plné znění zpráv

Tramping v ohrožení

16.12.2017 Magazín Víkend DNES str. 30

Ivan Brezina

V ROCE 1931 se tzv. Kubátův zákon pokusil zničit ducha svobody, za kterým se mladí lidé vydávali do přírody. Úředníci tehdy naštěstí neuspěli.

Tramping je českou zvláštností, která ve světě nemá obdoby. Nebo spíš býval - doba nádraží plných lidí s usárnami, očouzenými ešusy, stetsony s liščími ohony a lžícemi zastrčenými v kanadách je pryč. V téhle „uniformě“ vyrazí už jen pár pamětníků.

Tramping měl od začátku v genech svobodu. Po první světové válce se stal reakcí na příliš uspěchanou moderní dobu a začínající hospodářskou krizi. Přidejte romantiku Divokého západu, převzatou z filmů a knížek, a máte koktejl, kterému se jen těžko odolávalo. O víkendech vyrážely ven davy mladých lidí, kteří se na pár hodin stávali lovci kožešin, kovboji a zlatokopy. Aspoň ve snech.

Hubte trampy

Tehdejším ztuhla organizovaným skautům a **sokolům** konkurence vadila. „Jejich počty rostou, jsou dnes již hanbou a postrachem venkova i výletníků, zvláště mládeže,“ napsal o trampech v roce 1924 v Lidovkách zakladatel skautského hnutí A. B. Svojsík. „Nevázaná čeládka ničí kultury, zapaluje porost, poráží stromy, hubí vzácné druhy české flóry, poškozují turistické značky i stezky a svou nestydatostí a surovostí znemožňuje slušným lidem pobyt v přírodě. Líčiti podrobně jejich orgie při ohních a za noci, až po chvíli vzájemného zhnusení a odporu, vymyká se možnosti slušného listu...“

Svojsík přeháněl, ale dobový tisk začal trampy líčit jako opilce a zločince. „Hubte trampy, serou v lese,“ říkalo v nadsázce dobové heslo.

S ním sílila i společenská objednávka na „klacek“, který by četníkům umožňoval „ostudu národa“ potírat. V dubnu 1931 ho vytvořil český zemský prezident Hugo Kubát v podobě vyhlášky č. 180236. Její bizarní text stojí za to ocitovat.

Vyhláška zakazovala: „... všeliké nepřístojné jednání nebo chování na místech veřejně dostupných, kterým se ruší neb ohrožuje veřejný pořádek, klid, bezpečnost, dobrý mrav nebo slušnost nebo se vzbuzuje veřejné pohoršení, zejména: společné táboření osob různého pohlaví v přírodě i ve stanech, chatách a srubech - vyjímaje táboření rodinné - pobíhání v nedostatečném úboru koupacím mimo obvod vykázaných koupališť a zpívání popěvek obsahující nemravného...“

Protestní tábor

Tak totalitní okleštění lidských práv si později nedovolili ani komunisté. Představte si, že byste coby plnoletí a svéprávní občané nesměli s partnerkou nebo partnerem přespát bez oddacího listu!

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Trampům za to hrozila pokuta až 5 000 korun nebo dva týdny vězení. Na základě vyhlášky, které se nepřesně říkalo „Kubátův zákon“, začali četníci vyrážet do lesů a přepadat osady a sruby.

Trampové si to nenechali líbit. V květnu 1931 se v zahradě měšťanského pivovaru v Praze sešel protestní tábor lidu, kterého se zúčastnilo 15 000 svobodomyšlných lidí. Pokutovaní a úředně popotahovaní jedinci se proti neústavní „buzeraci“ úspěšně bránili u soudů, na jejich stranu se postavila i část poslanců.

V roce 1935 byla vyhláška zrušena Nejvyšším soudem. Pokud měla první republika zůstat demokratickou, jinak to ani dopadnout nemohlo.

Boj proti „Kubátovu zákonu“ je inspirací dodnes. Máme jen tolik svobody, kolik si jí před politiky a úřady ubráníme.

Jitka Staňková, etnografka

16.12.2017 ČRo České Budějovice str. 01 18:04 Jihočeši

Hana SOUKUPOVÁ, moderátorka

Etnografka Jitka Staňková se celý svůj profesní život zabývala především lidovým textilem. Je ale také autorkou knihy o lidovém výtvarném umění Čech a Moravy. A spolu se svým partnerem Ludvíkem Baranem se věnovala lidovým zvykům. Vydali spolu například publikaci Masky, demóni, šaškové, v níž ožívají tradiční masopustní postavy. A k tomu všemu jsi ještě připočtete lásku k písničkám a tancům z rodného Strakonicka, kam se Jitka Staňková ze svého pražského domova do dnes ráda vrací.

Jitka STAŇKOVÁ, etnografka

Narodila jsem se 10. dubna 1924 ve Volenicích. No, ale já jsem tam vlastně v té vesnici žila jenom do svých šesti let. Tatíček učil v mých pěti letech první třídu a mamička říkala, tak vem tu holku někdy s sebou. Tak já jsem chodila s ním teda do té první třídy, ale protože tenkrát se nesmělo jako chodit nějak dřív do školy, tak já jsem sice dostala vysvědčení jako na konci školního roku, ale nebylo podepsaný a nemělo razítko. A o těch prázdninách, když mně bylo 6 let, tak jsme se stěhovali do Strakonic a mamička mi šla dát zapsat do školy. A ten pan ředitel, kterej právě měl nějak buď první, nebo druhou třídu s mamičkou se domlouval. Moji oba rodiče byli učitelé a tak pan ředitel to měl na starosti a mamička mu říkala, no víte pane řediteli, ona chodila trochu do té první třídy, ale nevím, jak to zvládá. A on říkal, tak víte co, paní kolegyně, tak jí zapíšeme do druhé třídy, a když jí to půjde, tak jí tam necháme, a když jí to nepůjde, tak půjde zpátky do první třídy. Tak já vlastně mám vyučování na obecné škole pouze od druhé třídy a první třídu vůbec nemám. Takže kdyby se na to přišlo, tak asi mi zruší veškeré mé tituly a studie a veškeré studie budou neplatné. V té čtvrti, kde jsme bydleli, tak to byla čtvrť vlastně, říkalo se jí magistrála a bylo to už skoro před vesnicí, která se jmenovala Přední Ptakovice. A ty byli těsně po lesem. Kolem nás byli silnice, ale ty byli jenom prachový vlastně, jenom makadam to byl. A my jsme si na tu silnici udělali takový jako cestičky a hráli jsme se na čapáky a zloděje. Kluci, holky jsme se tam bavili velice v té čtvrti, co jsem bydlela. Pak jsem chodila na klavír, chodila jsem od čtvrté třídy obecné školy už na

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

němčinu, a když jsem byla v sekundě, tak jsem jela na handl. To se tenkrát jezdívalo, aby se člověk naučil lépe jako němčinu, ale na Hanné do Německa, ale do severozápadních Čech, do Chomutova, do rodiny inspektora přes školy německé v Čechách. K nám přijel Rolf a já jsem přišla do té rodiny toho německého inspektora. No, a protože to bylo v Chomutově a tam bylo krásný jezero, to bylo kamencové jezero. Tvrdívalo se, že to je jediný v Evropě, ale není to pravda, jsou i jinde, a protože já jsem byla velkej športovec a hrozně mě bavilo plavání, tak já jsem se naložila tenkrát do toho jezera a dokonce ta rodina někdy mně nosívali oběd tam. A v té době už jsem tak uměla německy, že jsem prostě plyně se dohovořila v tom Chomutau jako německy. Strakonice byli tenkrát daleko menší samozřejmě než dneska, protože měli tehdy 10 tisíc obyvatel a dělili se na Strakonice římská 1 a Strakonice římská 2. No a gymnázium bylo ve Strakonících římská 1 a my jsme bydleli římská 2. Když jsem chodila potom do gymnázia, tak jsem musela jako chodit nejméně půl hodiny do školy a půl hodiny zase zpátky ze školy. A když jsme měly jako holky tělocvik odpoledne, tak jsem musela zůstat přes poledne tedy ve škole a to jsem tenkrát dostávala od maminky 2 koruny 50 na oběd. A za ty 2 koruny 50 jsem si koupila 5 deka šunky, 1 rohlík, nebo 2 rohlíky a kousek čokolády od firmy Rupa, která tehdy měla ve Strakonících prodejnu a to úplně stačilo za ty 2 koruny 50 na ten oběd, a pak jsem šla na tělocvik. Tělocvik jsem měla hrozně ráda hned od prýmy, ale kromě toho já jsem už od svých šesti let, jakmile jsme přišli do Strakonice, chodila do **Sokola**. Takže jsem byla jako zřejmě asi hbitá a svižná a tak dále. A v prímě jsme měli takovou jako šikovnou tělocvikářku. Jmenovala se Knenická a učila nás matematiku a tělocvik. A mně se to velice zamlouvala ta kombinace a já jsem si říkala, no až budu velká, tak budu chtít být taky matematicka a tělocvikáčka. Mě teda opravdu bavila matematika, to jsem jako byla skoro premiant až do oktávy, a protože jsem tenkrát šilhala po architektuře, takže mě bavily takový předměty jako, který se víc blížily k té matematice a k nějakému takovému navrhování a tak dále. Já jsem maturovala 42, čili byla nejhorší situace, protože já jsem byla 24 ročnicka a 24 a 23 ročnicka měly jít do Rajchu. Ale díky tomu, že ve Strakonících byla továrna, kde se dělalo fau zwei, tak já jsem se dostala teda do zbrojovky a nemusela jsem do Reichu. Pracovní doba byla od 6 do 2, tak jak se budeme bavit od těch 2 do těch 10 hodin, než půjdeme spát. A my jsme tenkrát prostě se domlouvali s Jirkou Mátlovským, což byl dudák místní, že hledá lidi, který byli s ním udělali nějakou takovou skupinu, která by zpívala lidový písničky a on by hrál na dudy. Já jsem tehdy měla přítele, který se jmenoval Josef Jelínek. A on byl vynikající muzikant, vynikající houslista a prostě uměl zapsat písničky notově. No, a tak my oba dva teda jsme se k tomu Mátlovskému připojili. No a protože jsme samozřejmě museli mít kroje, tak Pepíkovi Jelínkovi jsem vyšila košili a sama sobě jsem podle materiálu, který jsme měli doma, protože maminka měla takovou knížku od paní Šotkové, kde bylo asi 10 krojů a mezi nimi byl prácheňskem kroj včetně stříhů a vzorů. Tak já jsem podle toho vyšila prácheňskej kroj a všichni jsme měli teda prácheňský kroje no. To byl začátek toho souboru, první prácheňskej soubor, kterej jsme teda zakládali v roce 42. Dokonce jsme zpívali v rozhlase a bohužel teda v roce 45 jsme se rozprchlí, protože jsme šli na vysoký školy. Ke konci tam s námi právě už začal taky hrát Pepík Režnejch a právě ten Pepík Jelínkovi chodil po vesnicích a sbíral písničky a zapisoval je a my jsme je zpívali, ty co nasbíral po terénu a to potom převzal právě Pepík Režnejch od Pepíka Jelínkovi ten materiál a zakládal teda soubor novejšej, ale to bylo až někdy v roce asi 48, nebo tak nějak. Když jsem přišla po válce na filozofii a rozhlížela jsem se po světě trochu, tak jsem si zapsala kus historii a národopis, protože ten národopis, to bylo takový jako skoro samozřejmý, protože jsem to měla trochu v krvi po té práci jako v tom prácheňském souboru. No a domlouvala jsem se s profesorem, na co bych se měla

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

zaměřit. To byl pan profesor Chotek, ten byl hlavním profesorem náš. Já jsem uměla poměrně všechny takový ty ruční práce, který uměla maminka, háčkování, pletení, síťování a tak dále a tak dále a paličkování a vyšívání. A koupila jsem si stav. Utkala jsem sobě na kostým, bratrovi jsem utkala na kabát, fiškrát černobílej. Sobě jsem utkala na kabát bílej a měla jsem velký úspěchy. Dokonce tady v Praze byla jedna dáma Slávka Vondráčková, ta měla takovou dílnu, kde tkala právě velice zajímavý textilie a byla to kolegyně paní Tajnisrové. No a když jsem jí jednou přišla ukázat nějaký můj projev jako, tak ona říkala, no to je hrozně hezký, a kde se ve vás vzala tahle ta technika, vždyť to je inspirace nějakou Podkarpatskou Rusí nebo co? Já jsem říkala, já jsem bohužel na Podkarpatské Rusy nebyla, protože tam už jsme nesměli. Já jsem začala jezdit na Horehroní, ale to Horehroní jsem si vybrala z toho důvodu, že vlastně tam byli lidé, kteří přišli od hranic Podkarpatský Rusy. Chodila jsem taky do muzea slovenskýho, do Martina za ředitelem Gerikem, ten mě velice pomáhal v té věci. Dal mně možnost, abych shlédla jejich sbírky. A dokonce, když jsem doštudovala, tak mě sváděl, abych zůstala prostě na Slovensku, že mám takový znalosti slovenskejch tkanin, že nemá žádná jiná ženská na Slovensku. Nikdo to nedělal, já jsem neměla prostě žádnýho předchůdce v podstatě. Já jsem si musela všechno jako vymyslet sama, jak v terénu pracovat a co je tam zajímavýho a že tam například, že tam byli vlněný zástěry, který nebyly valchovaný vůbec, a byly jenom hrubý, přírodní vlny černý a bílý tkaný. To je naprosto nezvyklá záležitost. No a kromě toho se tam na tom Horehroní tkali v jedné té obci pro mužské kalhoty chološně se jim říkalo. Takové sukno, do kterého se záměrně zatkávaly chomáče vlny, které z toho koukaly ven. To měli například na kalhotech ty chlapi. Nebo samozřejmě, že jsem poznala, co to byli gubáši v Rejdové. Tam jsem jela speciálně se na to dívat, to je specialita, která je typická pro Balkán vlastně. Na Podkarpatský Rusy to bylo, bylo to v Rumunsku, bylo to v Bulharsku a bylo to v Jugoslávii. To jsem poznala později, až když jsem začala jezdit prostě po světě a získávat informace, protože jsem chtěla studovat lidovou, českou a slovenskou kulturu, tak jsem chtěla vědět, co je pro nás typické a to jsem samozřejmě mohla určit jedině tím způsobem, když jsem poznala jaká je kultura v těch dalších zemích. Bohužel tedy jsme mohli jezdit jenom do Lidodemu, anebo vzácně jsem třeba mohla jet do Jugoslávie. Byla jsem jeden rok dva měsíce v Jugoslávii na výzkumu teda po vesnicích a ještě za socialismu. No, ale to musela být dohoda kateder, nebo prostě ústavů, že se tím způsobem jako vyměnili pracovníci. No, bylo to dost komplikovaný, ale já jsem se teda opravdu snažila, abych poznala ty kultury kolem nás. Kdo jsem se dokonce dostala i do Rakouska a do NDR, ale do západního Německa jsem se nedostala za celou dobu, co jsem pracovala potom, i v ústavu pro etnografii a folkloristiku, přestože plzeňskjm zástěram se říká baboráky a já jsem si myslela, že se to tam nějak dostalo asi z toho Bavorska. A chtěla jsem se dostat do Mnichova. Sice jsem navázala kontakt s jednou specialistkou textilní, ale bohužel jsem se teda do toho Mnichova nedostala a nikam do Bavorska jsem se nedostala, abych tam zkusila někde vyšťourat jehličkou, jestli se tam ty zástěry taky někde tkaly. 20. Května jsem promovala a myslím, že snad ten den, nebo druhý den jsem potkala Jirku Tichýho z Budějovic. Výtvarník, no a on říká, hele zakládá se textilní tvorba a oni by tam mohli potřebovat někoho, kdo se vyzná v lidové kultuře, v lidovém textilu, že bys jim tam pomohla prostě nějak ten začátek udělat. A já jsem tam se šla představit a měla jsem tam referát, kterému se říkalo výzkum lidového umění. A já jsem jezdila po muzeích a vybírala jsem předměty, které měly určité ornamentiky a musela jsem získat fotografie nějaký, protože textilní tvorba měla asi 7 nebo 8 návrhových akliérů textilních, kde se měli dělat textilie. Samozřejmě socialistické obsahem a národní svou formou. A jedním z těch fotografií byl taky doktor Baran. My jsme se seznámili už

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

v lavicích na konzistorii a na etnografii, protože on študoval taktéž etnografii a konzistorii. On ještě potom právě nemohl třeba na některý přednášky etnografický chodit, protože začal študovat i na filmové fakultě. No, protože on přišel vlastně kvůli filmu do Prahy, ale protože tenkrát ještě nebyla filmová fakulta založená, tak on začal študovat konzistorii, estetiku a národopis. Tak jsem ho někdy nalejvala, co se národopisu jako přednášelo, když on byl třeba na nějakých přednáškách na filmové fakultě. V roce 52 šlo 70 tisíc intelektuálů do výroby. No a já jsem samozřejmě byla mezi nimi, ale to jsem se nezmínila hned od začátku mých studií na filozofické fakultě na etnografii vznikala Úlův Ústředí lidové umělecké výroby. A já jsem okamžitě začala s nimi taky spolupracovat. A když jsem se měla dostat do výroby, tak jsem přišla na ředitelství a ptala jsem se jako, jestli by tam se mnou něco nemohli zařídit a oni mi nabídli, že v Lysé nad Labem je vlastně jejich nějaká dílna, a že když mám vlastní tkalcovské stav, takže by mě vždycky nasnovali osnovu, takže já jsem v té době teda, když jsem byla vyhozená z textilní tvorby, tak jsem vlastně pracovala pro Úlův, tkala jsem. No a v té době se začal tvořit Ústav pro etnografii a folkloristiku. To jsem tam nastupovala v 54 roce a v 59 roce jsem teda dodělala kandidaturu a zůstala jsem v ústavu teda jako pracovní síla. No a pracovala jsem tam od toho 59 roku do roku 1980. V tom roce 50 až 52 vlastně ten Ludva Baran pro mě pracoval taky, když jsem byla zaměstnaná v textilní tvorbě. A to jsme tak po sobě pokukovali jako, ale on měl nějakou dívčinu, s kterou se chtěl oženit, takže se s ní oženil a já jsem si udělala cvičitelský zkoušky jako členka už **Sokola**. No a to mě umožnilo, že jsem mohla dělat cvičitelku i na vysokoškolských táborech prázdninových. A v roce 46 jsem byla například na vysokoškolském táboře, kde byli samí výtvarníci, umřumáci a kolegové, kteří chodili na akademii výtvarných umění. Bylo to v Hoře svatý Kateřiny v Kruševých Horách. A tam jsem poznala Rosmana a měla jsem s ním holčičku Michalu, která je akademická malířka z umřumu. On byl totiž asistentem Strnadla a měl blízko k lidové kultuře, takže to nás jako sblížilo. On byl strašně nadaný, krásně kreslil. No ale asi tak po 10 letech jsme viděli, že to nevypadáme mezi námi tak akorát, takže jsme přestali spolu jako žít a kolem roku 67 jsme se chtěli rozvést. A v té době jsem se potkala s Ludvíkem a on říkal, já se rozvádím. Takže jsme se rozváděli oba dva a na jaře v roce 67 jsme si řekli, že teda budeme spolu dokumentovat tradiční lidovou kulturu. No a o Vánocích jsem dostala zásnubní prstýnkem s briliantem tenhle. Protože jsme už předtím se Zdeňkem Podskalských udělali konopickou a druhou konopickou jsme dělali v Střelských Hošticích, což bylo taky blízko. Usmysleli jsme si, to bylo v roce asi 71 nebo 2. Tak jsme si řekli, pojedeme do Střelských Hoštic na masopust. Protože my jsme měli záchytný bod ve Strakoncích, tam jsme mohli vždycky spát, tak jsme jeli za Strakonice přes Volenice do Střelských Hoštic. Ale tam jsme nedojeli, protože ve Volenicích, když jsme projížděli vesnicí, tak najednou jsme viděli takovou malinkou chaloupku bílou, kde bylo okno jedno a v tom okně koukala masopustníko byla, tak jsme se hned zastavili, hned vedle byla hospoda, to bylo totiž dabl ju sí. Tam chodili pánové. No a tam byla teda tako byla. A my jsme teda vešli vedle do té restaurace a v té restauraci se celá masopustní maškara obličkala. Bylo to tam moc hezký, takže my jsme tam zůstali celý den. Potom jsme s nima chodili po vesnici, protože Ludva byl filmař, že jo, tak ten dělal tu filmařskou práci. Já jsem udělala osvětlovače a režiséra a produkčního. No, měli jsme krásný manželství, protože nás to poutalo. Byli jsme oba konzistorici, oba jsme byli etnografové. Napsali jsme spolu asi 10 knížek, spoustu výstav jsme uspořádali. Jsme prostě spolu byli celý život každý den až do jeho úmrtí v roce 2011.

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Ve zdravém těle bývá zdravý duch!

15.12.2017 Teplický deník str. 14 Sport/Teplicko
FRANTIŠEK BÍLEK

Jaroslava Mutlová oslaví den před Vánocemi kulaté jubileum.

Háj – U žen se věk neprozrazuje, když ale naznačíme, že do stovky zbývá paní Jaroslavě přesně tolik, kolik se dvěma roky navíc uplynulo od poslední československé spartakiády, nebude se jistě zlobit. Svůj život zasvětila rodině, práci a sportu. A když se řekne u Mutlů doma sport, řeč se stočí na lyžování, kterému se věnoval pan Alois, Jaroslavin manžel, nebo na spartakiádní cvičení, jehož se sympatická dáma pravidelně zúčastňovala.

Sport měla ráda odmalička. „Moji bratři hráli za Hrdlovku, já byla pořád někde na fotbale. Taky jsem cvičila ve škole, jezdila na lyžích,“ líčí. Starším ročníkům možná bude hodně říkat jméno Jiří Kubrycht. Právě on je jedním z bratrů paní Jaroslavy, v polovině 60. let si dokonce zahrál za Teplice dvě prvoligové utkání. A syn Jaroslav Mutl na přelomu 90. let koketoval s áčkem žlutomodrých, dnes hraje za Háj okresní přebor.

Mutlová nevynechala ani jednu spartakiádu, po Sametové revoluci jezdila na všesokolské slety. Příští rok v červenci, kdy se koná další slet, bude opět na značkách, však už pilně nacvičuje.

„Sokolkou jsem se stala až na stará kolena. Šla jsem do **Sokola** Duchcov, teď cvičím v Oseku. Tady v Háji bohužel možnost není, což mě mrzí, v minulosti to totiž u nás žilo, zahrádkáři, myslivci, plesy a tak dál,“ vzpomíná. Ono vzpomínání je u Mutlové na denním pořádku. Vytáhne alba plné fotek a vypráví. „Každá spartakiáda byla krásná, stejně jako pak všesokolské slety. Mám v paměti, jak jsme cvičili až v Trenčíně, byli jsme i v Praze, spali po tělocvičnách. Podmínky byly spartánské, cvičili jsme klidně i v dešti, ale bylo to krásné, tužili jsme partu. O současných všesokolských sletech se moc neví, vůbec se o tom nepíše, nepropaguje se to.“ Žena, která je ve svém věku nebývale aktivní, blížící se životní jubileum vítá s otevřenou náručí. Těší se, co jí život ještě přinese. A příštího roku, ve kterém si opět s radostí zacvičí na všesokolském sletu, se už nemůže dočkat. Přejme jí, ať má ve zdravém těle co nejdéle zdravý duch!

Foto popis| VYPADÁ SKVĚLE. Na fotografii vpravo, která pochází se spartakiády 1985, najdete paní Mutlovou uprostřed ve spodní řadě. Trvalá ji dělala starší, současný sestřih jí sluší více. Na svůj věk vypadá zkrátka výborně.

Restorativní jóga je dobrá pro lidi, kteří chtějí relaxovat

15.12.2017 Metro str. 08 Praha
ADÉLA MAREDOVÁ

Ačkoliv získával medaile v aerobiku, otočil se o 180 stupňů a začal se naplno věnovat józe. Pro Václava Krejčíka se stala životní filozofií, kterou předává dál v nové knížce Žijte jógou.

* Jak jste se dostal ke cvičení?

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Přivedla mě k tomu babička. Vedla **Sokol** v Chrudimi, odkud pocházím. Táta hrál hokej a fotbal, máma taky chodila do **Sokola**. Nebyl jsem sportovní typ. Když jsem běžel, tak jsem o své nohy zakopával. A když jsem házel kamenem, tak jsem ho místo dopředu hodil dozadu. Babička to nějak nemohla přenést přes srdce a povedlo se jí mě vytrénovat. Moc dobře si pamatuju, jak mě v seně učila skákat dopředu a běhat po poli. Od páté třídy jsem chodil do třídy specializované na atletiku. Nechápu, jak se mi povedlo udělat talentovky. Od té doby jsem přičuchnul ke sportu, když ho chvíli nemám, tak mi to nevádí, ale když to trvá týden nebo 14 dnů, tak mi chybí.

* Stal jste se mistrem republiky v aerobiku a vicemistrem světa ve fitness týmech. K tomu došlo jak?

Můj sen bylo jít do Prahy. A první rok na veřejce jsem pobýval na pařbách, všechno jsem opustil. Ale pak jsem se potkal se zakladatelkou českého aerobiku Helenou Jarkovskou a Hankou Kynychovou, které tenkrát hledaly někoho pro módní přehlídku. Tak jsem na to kývnul. Rozjelo to vlnu aerobiku, na které jsem jel asi deset let...

* A kdy jste přešel k józe?

Vyhořel jsem. Stál jsem na pódiu a slyšel jsem hlasy: Co tady děláš? Proč tady takhle jucháš? Nechal jsem toho. Tehdy jsem už zkušenost s jógou měl, ale věděl jsem jen to, že v životě jógu dělat nechci. Bylo to na mě nudný. Vyzkoušel jsem jednu lekci, kde jsme jen hýbali zápěstím a dýchali. Z Ameriky se vrátil můj kamarád, který cvičil jógu for athletes, což je hodně podobné power józe. Není rychlá, ale jen se pozice spojovaly dohromady a sledoval se dech a jaký máme rytmus v těle. Nadchlo mě to, protože v tom byl koloběh. Měl jsem pocit, že jsem vytrénovaný díky posilovně, ale druhý den mě hrozně bolelo tělo. A některé věci jsem na hodině nebyl vůbec schopný udělat. Nadchlo mě to a to nadšení ve mně zůstává dál. Absolvoval jsem vícero různých seminářů, protože nemám rád jeden směr.

* Jak najít správného lektora?

Nemyslím si, že je na to nějaký návod. Důležité je vyzkoušet si jeho hodinu. Jestli vám lektor vyhovuje hlasem, tím, co dělá, jaký princip jógy má. Když se po hodině cítíte dobře a vyhovuje vám to, tak je to ten pravý. Nebo vyzkoušejte něco jiného.

* Je několik druhů jóg. Kterou byste doporučil?

Odnaučil jsem se doporučovat. Každému vyhovuje něco jiného. Mně vyhovuje power jóga. Mám rád pohyb, důkaz toho, že tělo něco dělá. Když ho power jógou unavím, tak pak krásně odpočívá v pozici šavásány a daleko líp se oddá uvolnění. Ale mám rád i restorativní jógu, která je úplně na jiném pólu.

* O co jde?

Používá spousty pomůcek, jako jsou deky, bolstery, kvádry, deky... Podkládají se pod tělo v jednoduchých pozicích, ve kterých je člověk dlouho, tři až dvacet minut. Proto nejsou náročné, aby tam vydržel. Lektor navodí uvolnění těla pomocí pomůcek, do kterých se člověk rozloží, vytvoří si takový relaxační obývaček, ve kterém pak tráví třeba dvacet minut. Pracuje se tam hodně s různými vizualizacemi, aby se mysl zabavila, pracuje se s vůněmi, aby se nabažily smysly. Například používám biobachovky, ve kterých je parfém. Předposlední fází je zvuk tibetských mís,

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

který naladí mysl a odvede ji pryč. Člověk úplně vypne a jen tam je. Pak přichází nejdůležitější fáze restorativní jógy a to je nic. Po pěti, osmi minutách lektor vrací lidi zase zpátky, aby pomalým způsobem přešli do nějaké další pozice. Za 90minutovou lekci se tak stihne třeba jen pět pozic. Cílem je hluboká relaxace.

* Na lekcích u nás se říká, že se nemá jít přes bolest...

Ano, ale zase některé styly říkají: Dotkněte se bolesti, ale vraťte se zpátky. Pochopte ji. Je hodně důležité přijímat bolest, nevyhýbat se jí. Je na nás, jestli ji budeme zvyšovat, nebo jestli se od ní oddálíme. Když je to bolest způsobená neohybností těla, tahem svalů, tak bych měl být hodně opatrný. Hodně dýchat, což mě uvolní. Když to bude bolest, která vystřeluje z ramen a kloubů do těla, nebo je štípací, brní, tak je to nějaký problém v těle. Určitě nepokračovat.

Více najdete na WWW. METRO. CZ

V Nižboru rozjeli přípravu na slet

14.12.2017 Berounský deník str. 01 Titulní strana

(rom)

Nižbor – Nižborský **Sokol** se připravuje už delší dobu na blížící se sokolský slet v příštím roce. Právě v tyto dny se v této obci formují sestavy cvičenců, a to hned pro tři skladby. Předškolní děti budou nacvičovat skladbu Noty. První celek tvoří cvičitelka a osm dětí. zatím je přihlášeno čtrnáct malých zájemců. Návčivk povedou Jitka Lukešová a Nikola Grušová. Další zájemce nižborští **sokolové** rádi přivítají. S výše jmenovanou skladbou vystoupí nižborská drobotina na stadionu v Komárově, a dokonce 6. července 2018 v Praze. Další skladbu s názvem Cesta budou nacvičovat ženy pod vedením Jitky Lukešové ve spolupráci s Terezou Šulcovou. Celek tvoří osmnáct žen. Zatím jich je přihlášených jen deset. Organizátoři příprav na Sokolský let tak budou velmi rádi, když se jim přihlásí další zájemkyně, které rády cvičí.

Temná historie: Újezdský občan profesor Jenšovský byl umučen v Osvětimi

13.12.2017 nasregion.cz str. 00

Andrea Cerqueirová

Významným újezdským občanem byl profesor Bedřich Jenšovský (24. září 1889-12. února 1942), významný český archivář, který zakládal újezdský **Sokol**. V roce 1942 zemřel na břišní tyfus v koncentračním táboře Osvětim.

Profesor Bedřich Jenšovský byl rodák z Královských Vinohrad, občanem Újezda (tehdejší části Nová Sibřina) byl v letech 1914 až 1938. Dlouhou dobu byl starostou újezdejšího **Sokola**, působil jako vzdělavatel Středočeské župy sokolské a člen vzdělávacího představenstva ČSO, od roku 1933 byl ředitelem Archivu země české.

Újezdská knížka Střípky z újezdské historie uvádí jeho vědecké práce: Politika kurfiřta saského v Čechách za Rudolfa II, Archivy a edice, Z vatikánského archivu, O vrácení italských archiválií z rakouských archivů, Z Československého historického ústavu v Římě, Knihovna Barberini a český výzkum v Římě, dále pojednání O sedmi klíčích ke koruně české.

„Redigoval i vědecké a odborné časopisy. Společně se svou chotí Dr. Věrou Jenšovskou, rozenou Kosinovou, napsal v roce 1939 pátý díl „Ilustrovaných světových dějin“, obsahující poutavé líčení posledních dvaceti let mezinárodních událostí. Pro Pamětní knihu Újezda také připravoval nejstarší historii obce, ale nestačil ji realizovat,“ je dále uvedeno v knize.

Z Terezína byl převezen do Osvětimi

Gestapem byl zatčen 8. října 1941 ve svém bytě v Archivu země české. „V Terezíně byl do konce roku 1941. Potom byl odvezen do Osvětimi, kde 12. února 1942 podlehl mučení (zemřel na břišní tyfus, k čemuž přispělo i mučení – pozn. red.). V roce 1946 byl, in memoriam, jmenován řádným členem Čsl. akademie věd. V Archivu země české v Praze i v Újezdě nad Lesy, Novosibřinská čp. 594, kde B. Jenšovský bydlel, jsou jeho pamětní desky,“ je dále uvedeno ve Střípcích z újezdské historie.

Osobnosti profesora Jenšovského se věnuje i článek Vězeň č. 25630, publikovaný v letošním březnovém Újezdském zpravodaji. Autorem je šéfredaktor Blahoslav Hruška, který závěrem uvádí, že všechny Újezďáky může těšit, že se jeho jméno z městské části neztratilo.

„Zaníceným patriotem (a také častým přispěvatelem Újezdského zpravodaje) byl synovec Bedřicha Jenšovského, profesor chemie Lubor Jenšovský, který zemřel v dubnu 2012. Jeho choť Jitka je radní Městské části Praha 21, syn Jonáš je členem redakční rady Újezdského zpravodaje, druhý syn Šimon pracuje v Dotační komisi,“ píše mimo jiné.

URL| <http://nasregion.cz/sever/temna-historie-ujezdsky-obcan-profesor-jensovsky-byl-umucen-v-osvetimi>

Nová sportovní hala má být největší investicí Budějovic v příštím roce

12.12.2017 ČRo - cb.cz str. 00 zpravodajství

Martin Pokorný

České Budějovice mají schválený rozpočet se schodkem 160 milionů korun. Výdaje přesáhnou dvě a čtvrt miliardy a schodek bude město financovat z úvěru. Opozice kritizuje vedení, že mu v letošním rozpočtu zbývá nevyužitá miliarda korun.

Největší investiční akcí příštího roku má být zahájení stavby nové multifunkční sportovní haly na Dlouhé louce. „V rozpočtu je v návrhu vymezeno 135 milionů, samozřejmě také záleží na tom, jak bude ta akce vytendrována,“ říká náměstek primátora Petr Holický z hnutí ANO. Opozice kritizuje vysoké výdaje na dopravní podnik a na Jihočeské letiště, ale také to, že na účtech města letos zbývá nevyčerpaná miliarda korun. „Koalice, která předkládala letošní rozpočet, si stejně tak neumí poradit se schváleným rozpočtem z minulého roku. Výmluvy, že existuje jakýsi zákon na zadávání veřejných zakázek, který je velmi komplikovaný, podle mě vůbec neobstojí. Myslím si, že hlavním problémem je, že město nemá vůbec žádné projekty připravené a že v posledních třech letech v podstatě neinvestuje,“ dodává bývalý primátor, dnes zastupitel za hnutí Občané pro Budějovice Juraj Thoma. Podle Petra Holického jsou důvodem letošního přebytku změny zákonů, pomalý

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

rozběh dotačních výzev a také situace na stavebním trhu. „U několika akcí se nám opakovaně stalo, že odstoupil vybraný zhotovitel. Týkalo se to například úprav ulic ve Čtyřech Dvorech a na sídlišti Vltava,“ připomněl. Rozpočet na příští rok získal v zastupitelstvu jen těsnou většinu hlasů. Zastupitelé ale odmítli například pětimilionový příspěvek **Sokolu** na opravu chátrající tribuny na Sokolském ostrově.

URL| http://www.rozhlas.cz/_zprava/1774890

Město chce postavit nové školky i opravit Ptáckou ulici

12.12.2017 Boleslavský deník str. 02 Boleslavsko - Zpravodajství

(pod)

„Částky jsou zatím orientační a věřím, že se nám je podaří optimalizovat,“ sdělil Raduan Nwelati a doplnil, že se v příštím roce oprav dočkají i menší, obslužné ulice v několika vnitroblocích ve městě.

Naproti tomu se městu podle plánu nepodařilo v roce 2017 zahájit rekonstrukci Domu kultury, stejně tak i bazénu v Sokolovně. Zatímco k dohodě města se **Sokolem** již došlo a zdá se, že k opravě bazénu v nadcházejícím roce nic nebrání, tak ohledně „kulturáku“ je věc složitější.

„Jsou zde snahy prohlásit budovu za kulturní památku, což může trvat třeba ještě rok,“ vysvětlil primátor. Nepodařilo se včas spustit ani plnicí stanici pro požární vodu, a to z důvodu certifikace a ověření účinnosti nové technologie, kterou v republice zatím nikdo nepoužívá.

Zpoždění je zde ovšem jen minimální.

Rybárny spojí s centrem nová lávka!

11.12.2017 Dobrý den s kurýrem str. 04 Zprávy ze Slovácka

PETR ČECH

Město Uherské Hradiště zvažuje lepší napojení nábřeží na pěší a cykloprojezd

I když řeka Morava protéká Uherským Hradištěm, v životě města zatím nesehrává významnou roli. Samozřejmě s výjimkou ničivých záplav v roce 1997... Jak přitáhnout lidi k řece a oživit nábřeží, to je úkol urbanistické studie, jejíž zadání radnice připravuje. Aktuálně vyzývá obyvatele, ať z rukávu vysypou nápady prostřednictvím ankety.

„Nábřeží je krásné místo a má obrovský potenciál, ale problém vidím v komunikaci mezi lidmi. Je potřeba se spojit, aby se záměr podařil. Když město vybuduje krásné nábřeží s mobiliářem a stezkami, ale dojem pokazí válející se odpadky a poničený mobiliář, jaký to má význam?“ zamýšlí se Martina Radochová z Útvaru městského architekta uherskohradištské radnice, podle které se nabízí spousta možností, jak nábřeží oživit. Dnes je totiž de facto mrtvé, snad s výjimkou

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

odemykání a zamykání plavební sezony... „Představ máme hodně, ale důležité jsou reálné možnosti a omezení. Především jde o majetkové vztahy,“ podotkla Radochová.

Radnice každopádně zvažuje lepší napojení nábřeží na pěší a cyklo dopravu, nová rekreační a turistická zastavení, včetně zázemí (přístav, restaurace, kavárny...) nebo propojení centra s Rybárnami podobnou lávkou, která spojuje Uherské Hradiště se Starým Městem. „Za prioritu považujeme přemostění do Rybáren, krajinářskou úpravu koryta a bermy řeky pomocí chodníků, stezek a mobiliáře a velkou výzvu spatřujeme v revitalizaci areálu **Sokola** - restaurace Koruny. To všechno bychom zahrnuli do první fáze projektu,“ prozradila Radochová. Odrazovým můstkem je právě chystaná soutěž, do níž se může zapojit i veřejnost formou vyplnění ankety. Radnice je otevřená i podnikatelským návrhům.

Jakékoliv proměny nábřeží jsou však možné jen s požehnáním Povodí Moravy, které však podle města nemá zásadní problém. Jen trvá na respektování stanovených podmínek. „Kdy se dají věci do pohybu, zatím nedokážeme přesně říct. S realizací první etapy každopádně počítáme v horizontu pěti až deseti let. Hrubým odhadem půjde v rámci celého území od Povodí Moravy až po gymnázium o investici kolem sta milionů korun,“ nastínila Radochová.

Život v protektorátu pod vládou kata českého národa

11.12.2017 Zdravotnické noviny. str. 07 Historie

red

„Heydrichiádou“ nazýváme období nacistického teroru během druhé světové války, který ochromil naši zemi po příchodu zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha 27. září 1941.

Jeho cíl byl od počátku zřejmý – potlačit sílící protinacistický odboj a zlomit všechny sebemenší projevy národního odporu. Bezprostředně po svém nástupu do funkce (tzv. první heydrichiádě) vyhlásil stanné právo a dal příkaz masovým popravám. Jejich nejpočetnější obětí se stali věznění členové odboje, činovníci **Sokola**, komunisté, intelektuálové ale i řadoví občané. 19. 1. 1942 bylo stanné právo odvoláno a jmenována nová protektorátní vláda v čele s Jaroslavem Krejčím. V důsledku těchto hrůzných činů páchaných na území protektorátu byl proto koncem roku 1940 československou exilovou vládou v Londýně přijat program pomoci domácím odbojářům. Cílem bylo ukázat odhodlání československého národa a jeho nesouhlas s nacistickou nadvládou. Rozhodlo se o vyslání speciálně cvičených výsadkářů, kteří se měli zapojit do domácího protiněmeckého odboje. O likvidaci třetího nejdůležitějšího muže Říše už bylo v tu chvíli rozhodnuto. K výcviku na provedení operace s krycím názvem Anthropoid byli povoláni rotmistr Jozef Gabčík a rotný Karel Svoboda, který byl ale kvůli zranění posléze nahrazen Gabčíkovým přítelem rtm. Janem Kubišem. Samotný výcvik zahájili v létě 1941 ve Skotsku a už tam bylo vypracováno několik rámcových plánů atentátu, při kterém byly zvažovány různé možnosti prostředí, ve kterých bude čin proveden. Na území protektorátu byli vysazeni 29. prosince 1941.

Osudná arogance

Po měsících sledování a zjišťování Heydrichových zvyků a mapování míst, kde se protektor pohyboval bez ochrany, bylo rozhodnuto. Místem útoku se stala Kirchmayerova třída – dnešní

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

spojka Zenklovy ulice a ulice V Holešovičkách. Podle předpokladu Heydrichův řidič musel v ostré zatáčce zpomalit, což umožňovalo snadnější střelbu na automobil. Ideální bylo i to, že se zde nenacházela policejní stanice ani sídlo gestapa. Když ráno 27. května odjížděl Heydrich ze svého sídla v Panenských Břežanech netušil, že je to jeho cesta poslední. Osudným se mu stalo také to, že jeho automobil ještě nebyl opancerovaný a jel bez ochranného vojenského doprovodu. V okamžiku útoku Gabčíkovi selhal samopal, proto zareagoval Kubiš a hodil do auta ruční granát.

Smrt kata

Heydrich byl zraněn kovovým úlomkem z karoserie a následně převezen do Nemocnice na Bulovce, kde si ještě sám vyžádal ošetření od německých lékařů. Přestože se operace jevila jako úspěšná, došlo po několika dnech k celkové sepsi, jejíž přesnou příčinu se nepodařilo zjistit dodnes. Reinhard Heydrich, právem označovaný jako kat českého národa, zemřel 4. června 1942. Atentátníky se díky odbojářům podařilo ukryt, ale začali umírat jiní. Německé moci se ani přes rozsáhlé vyšetřování a kruté represe nedařilo útočníky najít. Následovala děsivá odplata na českém obyvatelstvu, kterou chtěli fašisté pomstít Heydrichovu smrt.

„Druhá heydrichiáda“

Jako odvetu za atentát nechala okupační správa popravit několik tisíc lidí, kteří se podle ní na útoku mohli podílet, nebo jakkoliv atentátníkům pomáhat. Již 28. května zahájili nacisté popravu pro schvalování atentátu a 29. září stanný soud odsoudil za tyto údajné zločiny 252 mužů i žen. Odhaduje se, že v reakci na atentát zabili nacisté 2 tisíce osob. Kvůli podezření z pomoci atentátníkům byla vypálena obec Lidice s 503 obyvateli. Muži byli popraveni, ženy odvečeny do koncentračního tábora, část dětí zavražděno, několik se jich zachránilo v německých rodinách, kde měly být poněmčeny. Jen 14 dní po vyhlazení Lidic byla nacisty vypálena také obec Ležáky jako odplata za to, že v obci byla odhalena tajná vysílačka. Jozef Gabčík a Jan Kubiš se mezitím s dalšími spolubojovníky ukrývali v kryptě pravoslavného kostela Cyrila a Metoděje v Praze v Resslově ulici. Jediný, kdo po atentátu nenavázal se skupinou spojení a zůstal venku, byl Karel Čurda. Když místo jejich úkrytu zjistil, vyradil ho na gestapu. 18. června 1942 byl kostel obklíčen nacisty, kteří na něj zaútočili. Parašutisté se ani po dlouhém boji nevzdali, a aby se vyhnuli zajetí, raději spáchali sebevraždu. Poté, co byla odhalena totožnost výsadkářů, začala další vlna zatýkání. Většina spolupracovníků parašutistů zemřela často i s celými svými rodinami v koncentračním táboře Mauthausen. Tam za jediný den (24. října 1942) popravili 262 českých odbojářů. I přes množství nevinných obětí, které smrt Heydricha zaplatily vlastním životem, vzbudil atentát kladný ohlas a zásadním způsobem ovlivnil vnímání Československa v zahraničí. Na jeho základě byla Brity odvolána Mnichovská dohoda a přislíbena poválečná obnova Československa v jeho „předmnichovských“ hranicích. Jeden z hlavních cílů atentátu se tím naplnil.

(zdroj: wikipedia)